

loviční. Mimo to plyne ze zjištění prvního soudu, že žalovaný nevyráběl cihly sám, nýbrž spolu se svým synem Josefem F-em, že mu na vyrobené cihly byly žalobcem vypláceny zálohy a že žalobce od žalovaného dosud vyrobené cihly nepřevzal. Rozborem těchto okolností jednak prvním soudem zjištěných, jednak žalovaným samým přednesených, dospívá nejvyšší soud k úsudku, že žalovaný převzal závazek k výkonu podle vlastního plánu, — vždyť sám tvrdil, že mohl vyrobiti cihel kolik chtěl a kdy chtěl, — že při tom převzal na sebe také nebezpečí nezdaru (risiko), zaručiv se za správu pro vady díla, že objednaný výkon prováděl s přivzetím svého pomocníka a že mu byly žalobcem vypláceny jen zálohy na plat za vyrobené cihly, tedy za hotové dílo, nikoli mzda za konání práce. Z toho však plyne, že žalovaný byl i podle vlastního tvrzení hospodářsky samostatný v objednaném výkonu, nesa zejména risiko jeho výsledku a že proti žalobci vystupoval jako samostatný podnikatel proti objednateli, čímž jsou splněny podstatné pojmové znaky smlouvy o dílo. Z toho, že obě strany v řízení v první stolici mluvily o »pracovním poměru«, nelze nikerak vyvozovati, že šlo o smlouvu služební, neboť pracovním poměrem se rozumí i poměr plynoucí ze smlouvy služební, i poměr plynoucí ze smlouvy o dílo. Hledíc k tomu, co bylo vyloženo o právní povaze smluvního poměru stran, bylo by zbytečným doplňovati skutkový základ sporu zjišťováním, jež by si přál odvolací soud, neboť nezáleží na tom, kde se práce konala, kde se bral materiál a jaká smlouva byla sjednána s cihláři pracujícími u žalobce (nikoliv »u žalovaného«, jak se praví patrně nedopatřením v napadeném usnesení). Obsah smlouvy se žalovaným individuálně ujednané a způsob výplaty byl zjištěn již prvním soudem a jest lhostejné, byla-li s jinými osobami u žalobce pracujícími sjednána nějaká jiná smlouva než se žalovaným nebo byla-li tam snad nějaká smlouva kolektivní, což ostatně nikdo ani netvrdil. Plyne-li ze zjištěných okolností, že strany ujednaly smlouvu o dílo, bylo by bezúčelným vyšetřovati, zda žalovaný se svým synem podléhal povinnému pojištění.

Čís. 10403.

Československé soudy mohou učiniti neodkladná opatření poručenská nebo opatrovnická co do péče o osobu a o jmění poručenice neb opatrovance, který jest státním příslušníkem království Jugoslavie, jen tehdy, mešká-li poručenec aneb opatrovanec v obvodu Československé republiky nebo má-li tu jmění.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1930, R II 448/30.)

P o r u č e n s k ý s o u d zamítl návrhy manželského otce, by bylo vysloveno propuštění dítěte z moci otcovské a by byla zrušena otcova vyživovací povinnost. **R e k u r s n í s o u d** odmítl návrhy manželského otce, ježto i otec i dítě jsou příslušníky jugoslávskými.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle druhého odstavce čl. 28 státní smlouvy s královstvím Jugoslavií ze dne 17. března 1923, čís. 146 sb. z. a n. na rok 1924 musí se československé úřady, pokud jde o státní příslušníky druhé smluvní strany, kteří se zdržují v jejich obvodu nebo tam mají jmění, omeziti jen na neodkladná opatření poručenská neb opatrovnická, a kromě toho mají o tom neprodleně vyrozuměti příslušný úřad druhé smluvní strany. Jinak přísluší poručenská a opatrovnická péče o osobu a o veškeré jmění vlastních příslušníků jen úřadům každé ze smluvních stran. Již z doslovu čl. 28 oné státní smlouvy plyne jasně, že československé soudy mohou učiniti neodkladná opatření poručenská neb opatrovnická co do péče o osobu a o jmění poručenice neb opatrovance, který jest státním příslušníkem království Jugoslaviie, jen tehdy, mešká-li tento poručenec neb opatrovanec v obvodu Československé republiky nebo má-li tu jmění. V podstatě stejná ustanovení jsou i ve čl. 10 smlouvy s republikou Polskou ze dne 6. března 1925, čís. 5 sb. z. a n. z roku 1926 a ve čl. 23 smlouvy s královstvím Rumunským ze dne 7. května 1925, čís. 171 sb. z. a n. z roku 1926. To se ostatně srovnává i se všeobecnou zásadou § 183 nesp. říz., že tuzemský soud má ustanoviti prozatímně poručníka pro cizozemské nezletilé dítě, bylo-li cizincem zanecháno v Československé republice, což platí podle § 219 nesp. říz. i pro věci opatrovnické. V případě, o který jde, jest zjištěno, že i manželský otec nezletilý i nezletilá jsou státními příslušníky království Jugoslaviie. Ze spisů jest zřejmé, že se nezletilá v době, kdy opatrovnictví nad ní bylo vedeno u československého soudu, nezdržovala vůbec na území Československé republiky, nýbrž bydlila stále se svou matkou ve Vídni, v cizozemsku, a že tu nemá jmění. Podle toho nebyly a nejsou československé soudy příslušnými, by činily nějaká — třeba jen prozatímní — opatrovnická opatření co do osoby nezletilé, ana se na území Československé republiky nezdržovala a nezdržuje. Na tom nemění nic okolnost, že její manželský otec bydlí v Československu a že se mylně pokládal za zdejšího státního příslušníka, poněvadž prozatímní příslušnost československých soudů k neodkladným opatřením opatrovnické péče o osobu jugoslávského opatrovance předpokládá — jak bylo již vyloženo —, že se opatrovanec zdržuje ve zdejším území. Tato nesporná věc jest tudíž československým soudům odňata vůbec, nikoliv jen co do opatření, která nejsou neodkladná, jak se mylně domníval rekursní soud, a to pokud jde o dobu po 6. červenci 1924, kterýmžto dnem nabyla účinností státní smlouva čís. 146/1924 sb. z. a n., podle čl. 28 této smlouvy, a pokud jde o dobu od zřízení československého státu dne 28. října 1918 do dne 6. července 1924, podle ustanovení §§ 183 a 219 nesp. říz. Zbývá však ještě uvažovati, jaké následky to má podle zákona, že vada právě vyličená vyšla najevo teprve šetřením, které bylo provedeno na základě podání otce ze dne 26. dubna 1930. Až do té doby byl stav věci ten, že bylo otci právoplatně uloženo, by platil pro nezletilou výživné 220 Kč měsíčně. V této příčině bylo řízení již právoplatně skončeno a podle druhého odst. § 42 j. n.

mohla by jeho zmatečnost býti vyřčena nejvyšším soudem jen na návrh nejvyššího správního úřadu, v tomto případě na návrh ministerstva spravedlnosti. Ale takový návrh nebyl učiněn a otec sám není k němu oprávněn. Byl tedy nižšími soudy právem zamítnut jeho návrh, by byla pro zmatečnost zrušena veškerá v této opatrovnické věci vydaná usnesení, jimiž mu bylo uloženo platiti nezletilé výživné. Pokud však jde o návrhy, jež byly otcem nově učiněny dne 14. března a 29. března 1930, nebylo řízení o nich dosud právoplatně ukončeno, takže tu platí ustanovení prvního odstavce § 42 j. n., podle něhož má dovolaný soud v každém období řízení a také vyšší soud, vyjde-li vada teprve u něho najevo — vysloviti ihned usnesením svou nepřislušnost a spolu zmatečnost předcházejícího řízení. To se v podstatě stalo napadeným usnesením, kterým byly nevyřízené dosud návrhy otce odmítnuty pro absolutní nepřislušnost tuzemských soudů.

Čís. 10404.

Spor z dohodčí smlouvy není prázdninovou věcí ve smyslu § 224 čis. 7, nový doslov, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1930, R I 816/30.)

Žalobě o zaplacení dohodčí provise procesní soud prvního stupně vyhověl. Odvolací soud odmítl odvolání jako opožděné, maje za to, že šlo o věc prázdninovou podle § 224 čis. 7 c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by o odvolání znovu rozhodl, nepřihlížeje k důvodu, pro který je odmítl.

D ů v o d y:

Podle § 224 čis. 7 c. ř. s. v doslovu novely ze dne 19. ledna 1928, čis. 23 sb. z. a n. jsou věcmi prázdninovými spory ze služebních, námezdních a učebních smluv mezi zaměstnavateli a zaměstnanci jakéhokoliv druhu. Zákon se nezmiňuje ani o smlouvě dohodčí, ani o smlouvě o dílo vůbec, spory z takové smlouvy nejsou prázdninovými věcmi. Také by to neodpovídalo účelu, pro který byly ony spory zaměstnanců prohlášeny za věci prázdninové, totiž, by zaměstnanec odkázaný pravidelně na příjem ze své práce následkem zdržování sporu prázdninami nezůstal bez prostředků k výživě. Ostatně žalobce ani netvrdí, že byl zaměstnancem žalovaného, tedy že jde o smlouvu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Proto není třeba řešiti, zdali je smlouva dohodčí smlouvou o dílo, ježto rozhodně ji nelze zařaditi pod pojem smluv, uvedených pod čis. 7 v § 224 c. ř. s. Proto odvolací soud neprávem pokládal spor za prázdninový a z toho důvodu odvolání za opožděné.